

ЗМІСТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОВЕДІНКИ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Необхідність забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на внутрішньому та зовнішньому ринках диктується незадовільними фінансово-економічними результатами господарської діяльності. Це обумовлене рядом чинників, серед яких високий рівень енерговитрат, використання, переважно, застарілих технологій із підвищеними показниками енергоефективності займають домінуюче положення. Як наслідок – собівартість виготовленої продукції значно перевищує відпускні ціни на вироблену продукцію. В цих умовах нагальним завданням є формування об'єктивної характеристики передумов поліпшення результатів господарської діяльності з позиції енерговитрат та їх впливу на підсумки господарювання.

Метою роботи визначення економічного змісту та ролі енергетичної ефективності при оцінюванні поведінки промислового підприємства.

Оцінювання ефективності господарської діяльності промислового підприємства представляє процедуру ідентифікації та співставлення витрат та результатів, що виникли як наслідок реалізації даних витрат в процесі виробництва, збуту та споживання продукції. При цьому слід констатувати асиметричність отриманої інформації, що обумовлене статичністю підходу до здійснення оцінки у вигляді класичного співвідношення «доходи-витрати». Як результат – можливе «викривлення» рішень, що пов'язане із помилковістю оцінок та недоврахування важливості впливу ряду факторів на підсумки господарювання. Одним із таких факторів є фактор часу, важливість врахування якого обумовлена наявністю динамічних змін в житті будь-якої організації [1, с.171]. Зміст динамічних змін може бути розкритий з позиції теорії фірми, що дозволяє розглядати діяльність підприємства іманентно інституціональної теорії, технологічної концепції фірми та теорії ігор [2].

Динамічні зміни в діяльності підприємства утворюють унікальну траєкторію розвитку, спрямованість якої визначає поведінку підприємства. Тому поведінку підприємства доцільно розглядати як з позиції досягнутих результатів господарської діяльності (статичний аспект), так і з позиції очікуваного вектору змін, визначеного обраною траєкторією розвитку (динамічний аспект). Статичний аспект

поведінки підприємства з економічних позицій проявляється через рівень досягнутих фінансово-економічних результатів відповідно до конкретного часу. Формування фінансово-економічних показників відбувається під впливом зовнішнього та внутрішнього середовища, що формуються виходячи із техніко-технологічних, фінансових, екологічних, організаційних умов господарювання. Тому приріст відповідних показників на протязі життєвого циклу підприємства відбиватиме динамічний аспект поведінки.

Для промислового підприємства характерна залежність поведінки від рівня здійснених витрат в господарській діяльності, серед яких енерговитрати посідають одне із найголовніших місць. Обсяги витрачених енергоресурсів для виробництва продукції формують як рівень собівартості, так і рівень отриманого прибутку при продажу виробленої продукції. Якщо представити господарську діяльність промислового підприємства як систему вхідних та вихідних енергопотоків (передбачається перерахунок обсягів витрачених ресурсів та виробленої продукції в єдиний енергетичний еквівалент) та порівняти їх обсяги, то доцільним є доповнення характеристики поведінки підприємства параметрами енергетичної ефективності. Енергетичну ефективність поведінки промислового підприємства доцільно розглядати як характеристику господарської діяльності при раціональному обсязі споживання енергетичних ресурсів. Критерій раціональності визначається рівнем енергоспоживання, необхідного для здійснення технологічних процесів і достатньому для забезпечення підвищення фінансово-економічних параметрів господарювання на протязі реалізації місії підприємства. Слід зауважити, що поєднання техніко-технологічних та фінансово-економічних умов досягнення критерію раціональності дозволяє виявити напрями покращення екологічних та соціальних умов господарювання.

Проведене дослідження свідчить про необхідність розвинення економічної сутності поведінки промислового підприємства та формування нової характеристики господарської діяльності – енергетична ефективність поведінки промислового підприємства. У подальшому повинні бути розроблені відповідні механізми управління енергетичною ефективністю поведінки промислового підприємства та інструменти забезпечення їх функціонування.

1. Зигерт В. Руководить без конфликтов / В. Зигерт, Л. Ланг. – М.: Экономика, 1990. – 335 с.

2. Розанова Н. Эволюция взглядов на природу фирмы в западной экономической науке / Н. Розанова // Вопросы экономики. – 2002. – №1. – С. 50-67.

Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу: збірник тез доповідей
VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 25-26 вересня 2014
року. – Суми : ТОВ "ДД "Папірус", 2014. - С. 86-88.